

ДЕТЕРМІНАЦІЯ РИЗИКІВ СПІВПРАЦІ ІЗ СУМНІВНИМ КЛІЄНТОМ У РАМКАХ ФІНАНСОВОЇ БЕЗПЕКИ БАНКУ

Ю. В. ГИРМАН

(ПАТ «Банк Альянс», м. Київ)

Анотація. Метою статті є формалізація взаємовідносин, які виникають у рамках співпраці банку із сумнівним клієнтом та огляд сучасних інструментів протидії такій співпраці як ризику в рамках забезпечення фінансової безпеки банку. **Методика дослідження.** Вирішення поставлених у статті завдань здійснено за допомогою таких загальнонаукових і спеціальних методів дослідження: аналіз і синтез, систематизація та узагальнення, діалектичний підхід. **Результати.** У статті розглянуто поведінкові аспекти під час вивчення внутрішніх взаємовідносин структурних підрозділів банку щодо нівелізації наслідків взаємодії з сумнівними клієнтами. Подано компоненти впливу ризик-орієнтованого підходу в рамках забезпечення фінансової безпеки банку. **Практична значущість результатів дослідження.** Удосконалення визначення сумнівного для банку клієнта в ході комунікації, технічного процесу подачі документів та представлення недостовірної інформації до банку. Наведено структуру зв'язків із клієнтами в рамках фінансових відносин, що виникають в разі забезпечення ФБ банку з урахуванням відхилень на етапі їхнього формування.

Ключові слова: фінансова безпека банку, сумнівний клієнт, фіктивна операція, біхевіористична експозиція, компоненти впливу, ризик-орієнтований підхід, стрес-тестування, поглиблена перевірка клієнта.

Постановка проблеми в загальному вигляді та зв'язок із найважливішими науковими чи практичними завданнями. Сьогодні детермінація поняття «сумнівний» або «фіктивний клієнт» лишається досить розмитим, що допускає потрапляння випадкових представників реального сектора в набір небажаних для банку партнерів, які в рамках забезпечення фінансової безпеки вважаються шкідливими для банку. Ознаки та методологія розпізнавання й боротьби з потоком подібних клієнтів та його включення до такої категорії потребують подальшого розвитку в контексті генеральної стратегії банку.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Згідно з економічними дослідженнями науковцями методичних компонентів забезпечення ФБ комерційних банків на ринку буде спричинятися поступовий розвиток, підвищення стабільності банківської системи, удосконалення систем надання фінансових послуг клієнтам, підвищення забезпечення захисту прав інвесторів і кредиторів комерційних банків, удоско-

налення основних механізмів рефінансування й управління їх ліквідністю.

Формування цілей статті (постановка завдання). Метою статті є формалізація взаємовідносин, які виникають у рамках співпраці банку із сумнівним клієнтом, та огляд сучасних інструментів протидії такій співпраці як ризику в рамках забезпечення фінансової безпеки банку.

Виклад основного матеріалу дослідження з повним обґрунтуванням отриманих наукових результатів. Визначення сумнівного клієнта та його проштовхування всередину банку завжди має коріння, яким виступає зацікавлена особа. Саме функція спостерігача служби безпеки банку повинна розкрити потенційні зловживання та звертати додаткову увагу на процесуальні порушення з метою забезпечення високого рівня ФБ банку та недопущення збитків.

Першочергово слід установити, що сумнівний до обслуговування клієнт банку є юридичною чи фізичною особою, в разі обслугову-

вання якої банком будуть генеруватися на себе додаткові ризики, формуватися резерви, що можливо призведуть до збитку.

Біхевіористичні підходи під час вивчення внутрішніх взаємовідносин структурних підрозділів банку щодо взаємодії із сумнівними клієнтами можуть виступати ключовою методикою нівелювання внутрішніх фінансових ризиків в умовах нестабільного середовища та виключення людського «корисливого» фактора.

Опрацювання питань економічних ризиків для банків охоплює концепцію наслідковості зв'язку походження коштів, у рамках якої загрози, що виникали під час неправильності розподілу ресурсів та розбіжності економічних інтересів учасників фінансових взаємовідносин, які забезпечують ФБ та безперебійне функціонування комерційних структур на договірній основі, не ефективної чіткої оцінки на різних економічних рівнях, дають можливість попередити потенційну проблематику та поліпшити моніторинг із боку національної системи безпеки [7, с. 522].

За результатами дослідження було пояснено основні класифікації та відмінність визначення забезпечення контролю ФБ економічних систем, до якої належать поліпшення обслуговування клієнтів банком, стабілізація функціонування на ринках, покращення сфер міжбанківських відносин та встановлення передових способів ведення захисту ФБ банку від кібератак та злочинників, що різко зменшить втрату коштів із банківських резервів. Серед відмінностей також можна виділити сприятливе залучення нових інвесторів задля розширення можливостей комерційного банку, збалансування фінансової системи та надання більшого розвитку на можливостей для комерційних структур [6, с. 101].

Відповідно до Постанови НБУ № 95 від 27.09.2017 року банк зобов'язаний розробити та затвердити процедурні положення, що регламентують нормативи до забезпечення захисту від сторонніх загроз та описує реінжиніринг протидії захисту від зловмисного коду в банку, який має містити положення щодо:

1) вимог до безперервного забезпечення захисту від зловмисного втручання на бази синхронізованих прикладних процесів інформаційної та економічної служби безпеки;

2) вимог до застосування засобів захисту від несанкціонованого встановлення діло-

вих відносин із сумнівним клієнтом без контролінгу;

3) імплементація системного покращення для засобів захисту від кібератак та баз даних засобів захисту від зловмисного коду на робочих місцях та серверах, що не підключені до внутрішньої мережі оповіщення установи;

4) опису процедури централізованого розгортання та управління засобами захисту від стороннього впливу;

5) вимог до проведення профілактичних заходів із виявлення несанкціонованого втручання у процесуальні та нормативні схеми роботи в інформаційних системах банку та періодичності їх конфронтації [8, с. 18].

Пряма ідентифікація клієнтів та їх сегментація, що впливають на забезпечення ФБ банків, може спричинити значним коливанням клієнтського портфелю у вигляді втрат їх чисельності та безпосередньо може бути помічений колом клієнтів та здаватися застережливим із позиції наявності поточної проблематики в банку. Отже, тіньові й опосередковані заходи складових забезпечення ФБ банків можуть найбільш ефективно демонструвати результат в умовах нестабільного та потенційно ризикового середовища. Клієнти, які не відповідають технічним картам запитуваних продуктів, зазвичай прагнуть отримати індивідуальні умови або запропонувати банку неліквідне забезпечення в разі позики, організувати додаткові тимчасові крос-продажі для створення ефекту зацікавленості власної зацікавленості для банку [2, с. 232].

У процесі досліджень складу ризикового середовища та місця ФБ в рамках банківської діяльності слід зазначити набір компонентів, що мають величезний вплив на реакцію клієнтів, на діяльність банку та на підрозділи забезпечення ФБ (табл. 1).

Фінансова стабільність у сфері діяльності комерційних банків являє собою становище, яке може цілісно й ретельно забезпечувати протидію ризиковим ситуаціям та стримувати захист ФБ банків, за допомогою власних доступних ресурсів і не здійснювати жодного негативного впливу на інвестиційну та інші сфери діяльності.

Практика показує, що впроваджувальні стрес-тестування регулятором та їх непокриті оповіщення в засобах масової інформації спричиняють негативну реакцію на динаміку

клієнтських портфелів, незважаючи на наступний результат. Різноманітність внутрішніх та зовнішніх проблем банку не може співіснувати в рамках стратегії диференційованої кредитної політики банку. Якщо кредитна заявка щодо клієнта, який на момент її подання може вважатися сумнівним, розглядається окремо від загальної стратегії розвитку та змін, що відбуваються в результаті діяльності банку на міжбанківському чи фондовому ринку, то в разі скорочення ризиків у зовнішньому для банку

середовищі можливо послаблювати тиск на методичні підходи оцінки фінансового стану позичальника з метою утворення компенсаційних можливостей розвитку банку як фінансового суб'єкта.

Досліджено уточнене визначення понять «сумнівний клієнт» та «сумнівна операція» за рахунок додавання біхевіористичної експозиції в рамках комунікації, технічного процесу подачі документів та представлення недостовірної інформації до банку [1, с. 90].

Таблиця 1

Компоненти впливу ризик-орієнтованого підходу ФБ банку [складено автором на основі [4, с. 5]

Безпека банківського сектора	Антикризовий потенціал		Потенціал зростання	
	Внутрішні резерви	Зовнішні резерви	Внутрішні резерви	Зовнішні резерви
	Управлінський потенціал	Фінансовий потенціал	Управлінський потенціал	Фінансовий потенціал
	Потенціал ринкового становища		Потенціал ринкового становища	
Банківські ризики	Операційний		Напрями зросту	Збільшення банківських операцій
	Позиковий			Підвищення якості послуг
	Правовий			Введення новітніх банківських послуг
	Ринковий			Збільшення структурних підрозділів для забезпечення ФБ комерційних структур
	Стратегічний			
Зміст проведення оцінювання ФБ банків:				
• Проведення контролінгу банківських загроз				
• Здійснення моніторингу ФБ компаній				
• Облік фінансової стабільності				
• Стрес-тестування				

Під сумнівним клієнтом та сумнівною операцією вважається такий запит на співпрацю до банку, за яким неможливо достовірно встановити наслідки та наміри клієнта щодо банку, а стандартні дослідження фінансового стану та скоринг не може повною мірою розкрити зміст фінансової операції та кінцеву мету виділеного фінансування. Подібні операції можуть нести підвищені ризики для активів банку, репутаційних ризиків, інформаційної безпеки або відповідності операції, що проводиться в ході фінансового моніторингу в конкурентному середовищі. Ступінь сумнівності операції чи клієнта пропонується визначати спеціальним асоційованим органом банку, який, використовуючи прецедентне та аналітичне забезпечення, буде визначати ризики відповідності нормам ФБ кожної фінансової операції.

Завдяки цим принципам систему ФБ банків визначають саме як становище, яке класифікується завдяки запровадженню фінансової стійкості підрозділів ФБ комерційних установ, забезпечує протидію загрозам та елімінацію втрат, здібність системи банків загалом підтримувати стабільність удосконалення банківських ділових відносин та результативне здійснення фінансових послуг банками.

Водночас відсутні перспективи ідентифікації фінансової стійкості банку для клієнта щодо варіації похідних інструментів ФБ комерційних банків у рамках національної економіки. При цьому практично не зустрічаються випадки адаптації заходів протидії загрозам ФБ банків у довго- та середньостроковій перспективі зважену на потенційну диференціацію такої безпеки [3, с. 192].

Залишкові ризики та інші стрес-фактори для банку мають на перший погляд статистичну значущість, проте результати їх впливу на фінансові результати залежать від клієнтоорієнтованого впливу на ступінь узагальнених економетричних моделей змістовності заходів ФБ банку.

Державні банки та банки міжнародного рівня сміливо можуть бути ефективними катализаторами ведення консолідаційних процесів у світову систему капіталу. Поступове формування банківських мереж призводить до можливої інтеграції на мікрорівні, зокрема в системних банках, які хеджують ризики роботи із сумнівними клієнтами за рахунок андеррайтингових та скорингових

моделей обробки клієнтської інформації.

У рамках розподіленої організаційної форми та класифікації ФБ банків ефективно використовувати методи фільтрації циклічності клієнтських запитів та визначення наявного тренду для комунікаційного розвитку фінансової установи. У рамках цього підходу, на жаль, недоступно використовувати дистрибуційну складову контролю за ФБ банку через неможливість контролінгу за виконанням сукупності завдань та їх постановки в ході циклів клієнтських звернень.

Структуру зв'язків із клієнтами в рамках фінансових відносин, що виникають під час забезпечення ФБ банку, наведено на рис. 1.

Рис. 1. Змістовність структури ФБ фінансових відносин
[складено автором на основі [2, с. 231]]

Подана структура є оптимальним станом для ФБ банку, який функціонує на гетероскедастичному принципі послідовності та комплексності участі всіх служб банку прямолінійно та опосередковано з метою успішного проходження стрес-тестування та

дослідження динаміки критичних точок порушень ФБ банку.

Залежно від організаційної форми та власності капіталу банку поточна проблематика та загрози банку можуть видозмінюватися, причому основний механізм забезпечення

ФБ у рамках міжбанківської інтеграції є значно слабкішим, ніж у вітчизняних фінансових інститутах через більший практичний досвід проходження кризових ситуацій та менший рівень підтримки з боку регулятора [5, с. 75].

У цьому випадку для державних банків простіше поводитися на ринку через наявний резерв платіжної функції, доступу до готівки та технічних заходів НБУ, урядових програм розвитку та фінансування нестандартних галузей економіки.

Класичний комерційний банк не може розпізнати цикл збільшених клієнтських звернень та встановити тренд сезонного процесу або сезонної хвилі в рамках середньострокового періоду, тому його контрзаходи в контексті забезпечення ФБ не є оптимальними та раціональними.

Проте в рамках удосконалення спільних із підрозділами ФБ ініціативами фронт-офіс банку для проведення оцінки фінансового стану клієнта може використовувати інформацію, отриману від контрагентів банку, від третіх осіб, від регуляторних служб, додатковий аналіз з інших джерел, якщо такі дані є відкритими. У рамках забезпечення ФБ банку пропону-

ється вдосконалити перелік заходів щодо клієнтів із високим рівнем ризику, привівши до необхідного виконання такі зобов'язання дій:

- здійснювати перевірку наданої клієнтом інформації, що стосується ідентифікації та вивчення клієнта (ураховуючи власників клієнта);

- здійснювати поглиблену (посилену) ідентифікацію та отримувати додаткові дані для вивчення клієнтів під час відкриття рахунку чи встановлення відносин із клієнтами;

- здійснювати уточнення інформації та посилений моніторинг фінансових операцій не рідше ніж раз на звітний період залежно від обсягів;

- уживати інших заходів відповідно до програми ідентифікації та вивчення клієнтів банку та програми оцінки ризиків банку [9, с. 84].

У ході досліджень та розглядів систем відхилення під час формування ФБ щодо співпраці з сумнівними клієнтами слід зазначити ряд типових відхилень, що безпосередньо впливають на всю наступну діяльність (табл. 2).

Таблиця 2

**Відхилення в етапах формування ФБ банку щодо сумнівних клієнтів
[складено автором на основі [2, с. 232]**

Вид	Характеристика
Прожектерство	У цьому виді виділяють неприйнятні потреби до наявних можливостей особи або суб'єктів. Містять у собі поняття суттєвого надміру потреб
Нежиттєздатність	У ході розгляду цього типу слід зазначити, що основною причиною є слабкі форми організаційної та керівницької систем забезпечення
Незбалансованість	Цей вид ідентифікується завдяки недостатньому розподілу можливостей під час функціонування замість того, щоб розподілити всі засоби та способи для забезпечення збалансованої діяльності
Надмірність	Забезпечується надмірним введенням можливих ресурсів із метою покращення діяльності. Як наслідок, це призводить до надлишкових та марних витрат можливостей та ресурсів
Збіднення системи	Цей вид пояснює те, що в розпорядженні суб'єкта немає наявних та необхідних для функціонування ряду елементів управління. Як результат існує можливість падіння результативності систем

Функціонування легальної фінансової структури, котра переважає зазначені в офіційних документах об'єми капіталу, або приховування чи зміна даних проведених банківських операцій призводить до переведення половини діяльності фінансових установ до тіні.

Отримання переваг у цій діяльності банків призводить до підвищення ризиків фінансової безпеки. Для деяких банківських установ ця

практика є життєво необхідною для того, щоб забезпечити подальше функціонування. Інколи у процесі діяльності банку приховування деяких операцій є дуже небезпечним, а приховування більшості операцій може взагалі призвести до повного краху та зупинки функціонування.

Висновки із зазначених проблем і перспективи подальших досліджень у поданому напрямі. У рамках забезпечення ФБ банку

вдосконалено перелік заходів щодо клієнтів із високим рівнем ризику, привівши до необхідного виконання зобов'язання банку в ході поглибленої перевірки клієнтів.

Удосконалення діяльності структурних елементів процесів або підрозділів, які задіяні в моніторингу ФБ банків, за рахунок розширення розвитку діяльності банківських послуг передбачає:

- формування обраного інтервалу загроз як параметра превентивації та оперативної протидії за рахунок адаптивних методів та сторонню нівелізацію середніх величин загроз у рамках профільних показників діяльності банку;

- розрахунок ефективності між структурними підрозділами методом різниць для вхідного масиву інформації під час забезпечення ФБ банку;

- модифікація та прогнозування заходів щодо змінних загроз, що виникають у характерних проявах у банківському секторі під час зведення взаємозв'язків.

Отже, врахування профільними підрозділами ФБ банку ризиків, пов'язаних із потенційною неможливістю виплат щодо кредиту є визначним блоком у рамках детермінації ризиків співпраці з сумнівними клієнтами.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Вовченко Р. С. Напрями підвищення фінансової безпеки банківського сектору економіки України / Р. С. Вовченко // Фінансовий простір. – 2013. – № 3. – С. 87–92.
2. Дячек С. М. Грошово-кредитна безпека України : сутність, загрози, оцінка / С. М. Дячек, О. О. Панасюк // Вісник Житомирського державного технологічного університету. – № 2. – 2013. – С. 227–232.
3. Єрмошенко М. М. Фінансова складова економічної безпеки : держава і підприємство : монографія / М. М. Єрмошенко, К. С. Горячева. – Київ : Нац. акад. упр., 2010. – 231 с.
4. Західна О. Р. Управління фінансовими ризиками в системі забезпечення фінансової стійкості регіонального розвитку [Електронний ресурс] / О. Р. Західна. – Режим доступу: http://archive.nbuv.gov.ua/portal/soc_gum/vldfa/2009_17/Zahidna.pdf (дата звернення: 17.09.2017). – Назва з екрана.

5. Костюченко О. Є. Особливості мотивації працівників неприбуткових підрозділів банків України [Електронний ресурс] / О. Є. Костюченко, В.А. Помазан. – Режим доступу: <http://fkd.org.ua/article/viewFile/46121/42683> (дата звернення: 17.09.2017). – Назва з екрана.
6. Лелюк С. В. Біхевіористичний підхід до вивчення фінансової безпеки економічних систем / С. В. Лелюк // Сучасні проблеми фінансового моніторингу : збірник матеріалів IV Всеукраїнської науково-практичної конференції (м. Харків, 10 квітня 2015 р.). – Харків : ХНЕУ імені С. Кузнеця, ТО Ексклюзив, 2015. – С. 101–103.
7. Лелюк С. В. Прогнозування фінансової безпеки економічних систем мезорівня / С. В. Лелюк // Фінансово-кредитна система: вектор розвитку для України : збірник матеріалів I Міжнародної науково-практичної конференції (м. Ужгород, 23–25 квітня 2015 р.). – Ужгород : ПрАТ Видавництво «Закарпаття», 2015. – С. 520 – 524.
8. Про затвердження Положення про організацію заходів із забезпечення інформаційної безпеки в банківській системі України [Електронний ресурс] : Постанова Національного банку України від 28.09.2017 № 95. – Режим доступу: <https://bank.gov.ua/document/download?docId=56426049> (дата звернення: 1.10.2017). – Назва з екрана.
9. Тищенко В. В. Фінансовий моніторинг як елемент системи економічної безпеки банку / В. В. Тищенко // Вісник Східноукраїнського національного університету імені Володимира Даля. – 2016. – № 3. – С. 81–86.

REFERENCES

1. Vovchenko, R. S. (2013). Napriamy pidvyshchennia finansovoi bezpeky bankivskoho sektoru ekonomiky Ukrainy [Directions of increasing financial security of the banking sector of the economy of Ukraine]. *Finansovyi prostir – Financial Space*, 3, 87–92 [in Ukrainian].
2. Diachek, S. M. & Panasiuk, O. O. (2013). Hroshovo-kredytна bezpeka Ukrainy: sutnist,

- zahrozy, otsinka [Monetary and financial security of Ukraine: essence, threats, assessment]. *Visnyk Zhytomyrskoho derzhavnoho tekhnolohichnoho universytetu – Bulletin of the Zhytomyr State Technological University: Collected papers*, (2), (pp. 227–232) [in Ukrainian].
3. Iermoshenko, M. M. & Horiacheva, K. S. (2010). *Finansova skladova ekonomichnoi bezpeky: derzhava i pidpriemstvo [Financial component of economic security: state and enterprise]*. Kyiv : Nats. akad. upr. [in Ukrainian].
 4. Zakhidna, O. R. (n.d.). Upravlinnia finansovymy ryzykamy v systemi zabezpechennia finansovoi stiikosti rehionalnoho rozvytku [Financial risk management in the system of financial sustainability of regional development]. http://archive.nbuv.gov.ua/portal/soc_gum/vldfa/2009_17/Zahidna.pdf Retrieved from http://archive.nbuv.gov.ua/portal/soc_gum/vldfa/2009_17/Zahidna.pdf (accessed 17 September 2017) [in Ukrainian].
 5. Kostyuchenko, O. Ie. & Pomazan, V. A. (n.d.). Osoblyvosti motyvatsii pratsivnykiv neprybutkovykh pidrozdiliv bankiv Ukrainy [Features of the motivation of employees of non-profit units of Ukrainian banks]. <http://fkd.org.ua/article/viewFile/46121/42683>. Retrieved from <http://fkd.org.ua/article/viewFile/46121/42683> (accessed 17 September 2017) [in Ukrainian].
 6. Leliuk, S. V. (2015). Bikheviorystychnyi pidkhid do vyvchennia finansovoi bezpeky ekonomichnykh system [Behavioral Approach to the Study of the Financial Safety of Economic Systems]. *Proceedings from IV Vseukrainska naukovo-praktychna konferentsiya “Suchasni problemy finansovoho monitoringhu” – IV All-Ukrainian Scientific and Practical Conference “Modern problems of financial monitoring”*. (pp. 101–103). Kharkiv : KhNEU im. S. Kuznetsia, TO Ekskliuzyv [in Ukrainian].
 7. Leliuk, S. V. (2015). Prohnozuvannia finansovoi bezpeky ekonomichnykh system mezorivnia [Forecasting the financial safety of economic systems mesorovynia]. *Proceedings from I Mizhnarodna naukovo-praktychna konferentsiya “Finansovo-kredytna systema: vektor rozvytku dlia Ukrainy” – 1st International Scientific and Practical Conference “Financial and credit system: vector of development for Ukraine”*. (pp. 520–524). Uzhhorod: PrAT Vydavnytstvo “Zakarpattia” [in Ukrainian].
 8. Postanova Natsionalnoho banku Ukrainy “Pro zatverdzhennia Polozhennia pro orhanizatsiiu zakhodiv iz zabezpechennia informatsiinoi bezpeky v bankivskii systemi Ukrainy” vid 28.09.2017 № 95 [Resolution of the National Bank of Ukraine “On approval of the Regulation on the organization of measures to ensure information security in the banking system of Ukraine” from 28 September 2017, № 95]. Retrieved from <https://bank.gov.ua/document/download?docId=56426049> (accessed 1 October 2017) [in Ukrainian].
 9. Tyshchenko, V. V. (2016). Finansovyi monitoring yak element systemy ekonomichnoi bezpeky banku [Financial monitoring as an element of the bank's economic security system]. *Visnyk Skhidnoukrainskoho natsionalnoho universytetu imeni Volodymyra Dalia – Bulletin of the Volodymyr Dahl East-Ukrainian National University: Collected papers*, (3), (pp. 81–86) [in Ukrainian].

Ю. В. Гурман (ПАО «Банк Альянс», г. Киев). Определение рисков сотрудничества с сомнительным клиентом в рамках финансовой безопасности банка.

Аннотация. Целью статьи является формализация взаимоотношений, которые возникают в рамках сотрудничества банка с сомнительным клиентом, и обзор современных инструментов противодействия такому сотрудничеству как риску в рамках обеспечения финансовой безопасности банка. **Методика исследования.** Решение поставленных задач в статье осуществлено с помощью таких общенаучных и специальных методов исследования: анализ и синтез, систематизация и синтез, диалектический подход. **Результаты.** В статье рассмотрены поведенческие аспекты при изучении внутренних взаимоотношений структурных подразделений банка по нивелизации последствий взаимодействия с сомнительными клиентами. Представлены компоненты влияния риск-ориентированного подхода в рамках обеспечения финансовой безопасности банка. **Практическая значимость результатов исследований.** Усовершенствовано определение сомнительного для банка

клиента в ходе коммуникаций, технического процесса подачи документов и предоставления недостоверной информации в банк. Приведена структура связей с клиентами в рамках финансовых отношений, возникающих при обеспечении ФБ банка с учетом отклонений на этапе их формирования.

Ключевые слова: финансовая безопасность банка, сомнительный клиент, фиктивная операция, бихевиористическая экспозиция, компоненты воздействия, риск-ориентированный подход, стресс-тестирование, углубленная проверка клиента.

Y. Girman (PJSC "Bank Alliance", Kyiv). **Determination of bogus customer cooperation risks within the field of bank's financial safety.**

Annotation. The purpose of the article is to formalize the relationships that arise in the framework of cooperation between a bank and a dubious client, and an overview of modern instruments for counteracting such cooperation as a risk in providing financial security to the bank. **Methodology of research.** The objectives of the article implemented by using the following general and specific research methods: analysis and synthesis, systematization and generalization, dialectical approach.

Findings. The article deals with the behavioral aspects in studying the internal relations of structural units of the bank in order to minimize the consequences of interaction with dubious clients. The components of the influence of the risk-oriented approach in the framework of providing financial security of the bank were presented. **Practical value.** Improved identification of a customer's doubtful in the course of communication, technical submission of documents and submission of inaccurate information to the bank. The structure of relations with clients in the framework of financial relations that arise in providing the bank finance security with the allowance for deviations at the stage of their formation were presented.

Keywords: bank financial security, dubious client, fictitious operation, behavioral exposure, components of influence, risk-oriented approach, stress testing, in-depth testing.